

GELUK en GELD

Ruut Veenhoven

Erasmus Happiness Economics Research Organization
EHERO

ESAA symposium: Maakt geld gelukkig?

Erasmus Universiteit Rotterdam 1 september 2017

Geluk en Geld

- Geluk
- Verband met geld

Geluk en Geld

- Geluk
 - Begrip
 - Meting
 - Verschillen

- Verband met geld

Begrip: Wat voor 'geluk'?

Wat voor 'geluk'?

Vier kwaliteiten van leven

	<i>extern</i>	<i>intern</i>
<i>kansen</i>		
<i>uitkomsten</i>		

Wat voor 'geluk'?

Vier kwaliteiten van leven

	<i>extern</i>	<i>intern</i>
<i>kansen</i>	leefbaarheid	levensvaardigheid
<i>uitkomsten</i>	nut	satisfactie

Wat voor 'geluk'?

Vier soorten satisfactie

	<i>voorbijgaand</i>	<i>duurzaam</i>
<i>deel</i>		
<i>geheel</i>		

Wat voor 'geluk'?

Vier soorten satisfactie

	<i>voorbijgaand</i>	<i>duurzaam</i>
<i>deel</i>	genieting	deel-satisfactie
<i>geheel</i>	topervaring	levensvoldoening

Wat voor 'geluk'?

Vier soorten satisfactie

	<i>voorbijgaand</i>	<i>duurzaam</i>
<i>deel</i>	genieting	deel-satisfactie
<i>geheel</i>	topervaring	levensvoldoening = geluk

Kan dat geluk gemeten worden?

Meten geluk

Voorbeeld enkele enquêtevraag

Alles bij elkaar genomen, hoe tevreden of ontevreden bent U tegenwoordig met Uw leven als geheel?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Ontevreden

Tevreden

Verschillen in geluk

Meten geluk

Voorbeeld enkele enquêtevraag

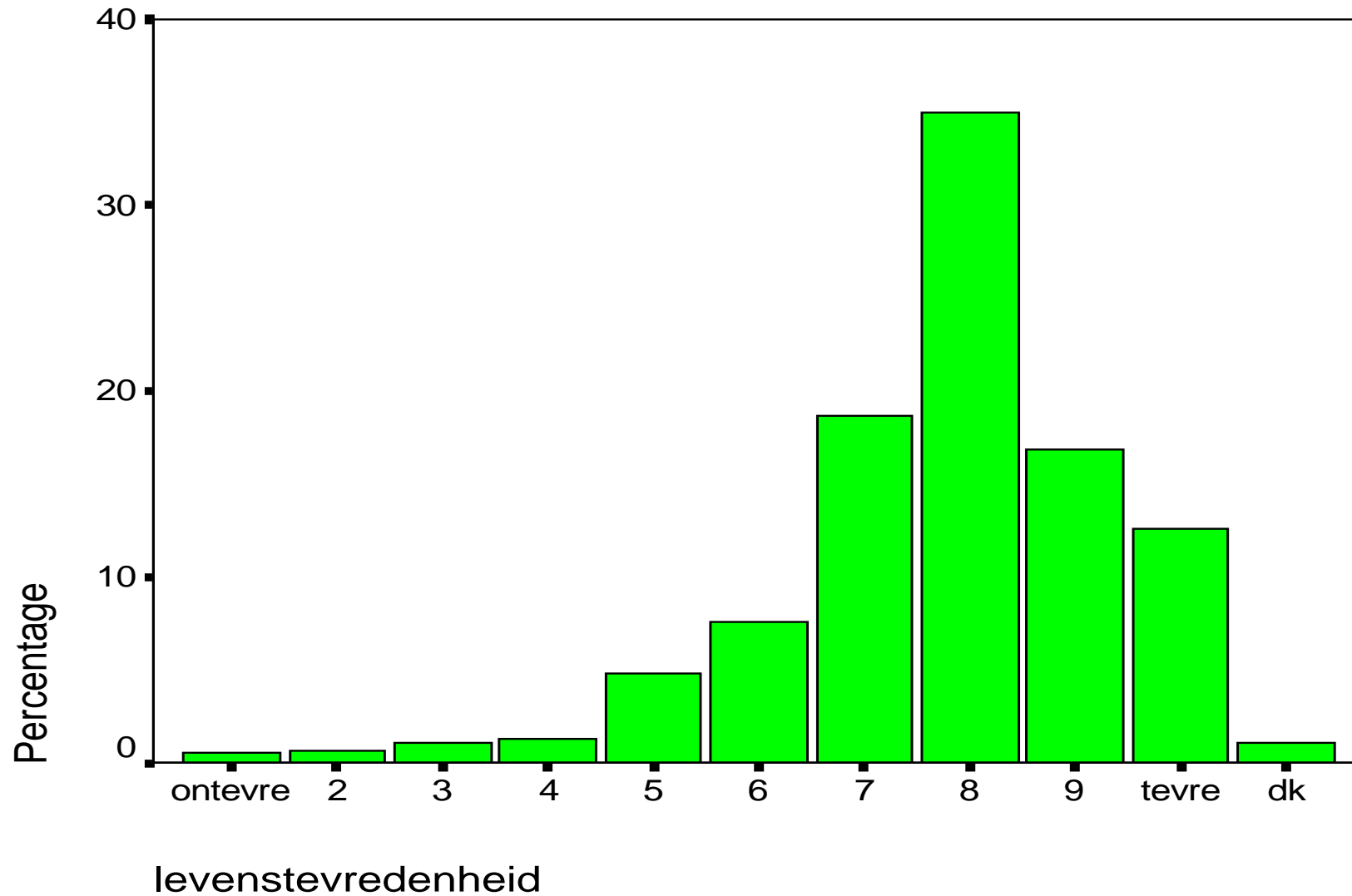
Alles bij elkaar genomen, hoe tevreden of ontevreden bent U tegenwoordig met Uw leven als geheel?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Ontevreden

Tevreden

Geluk in Nederland

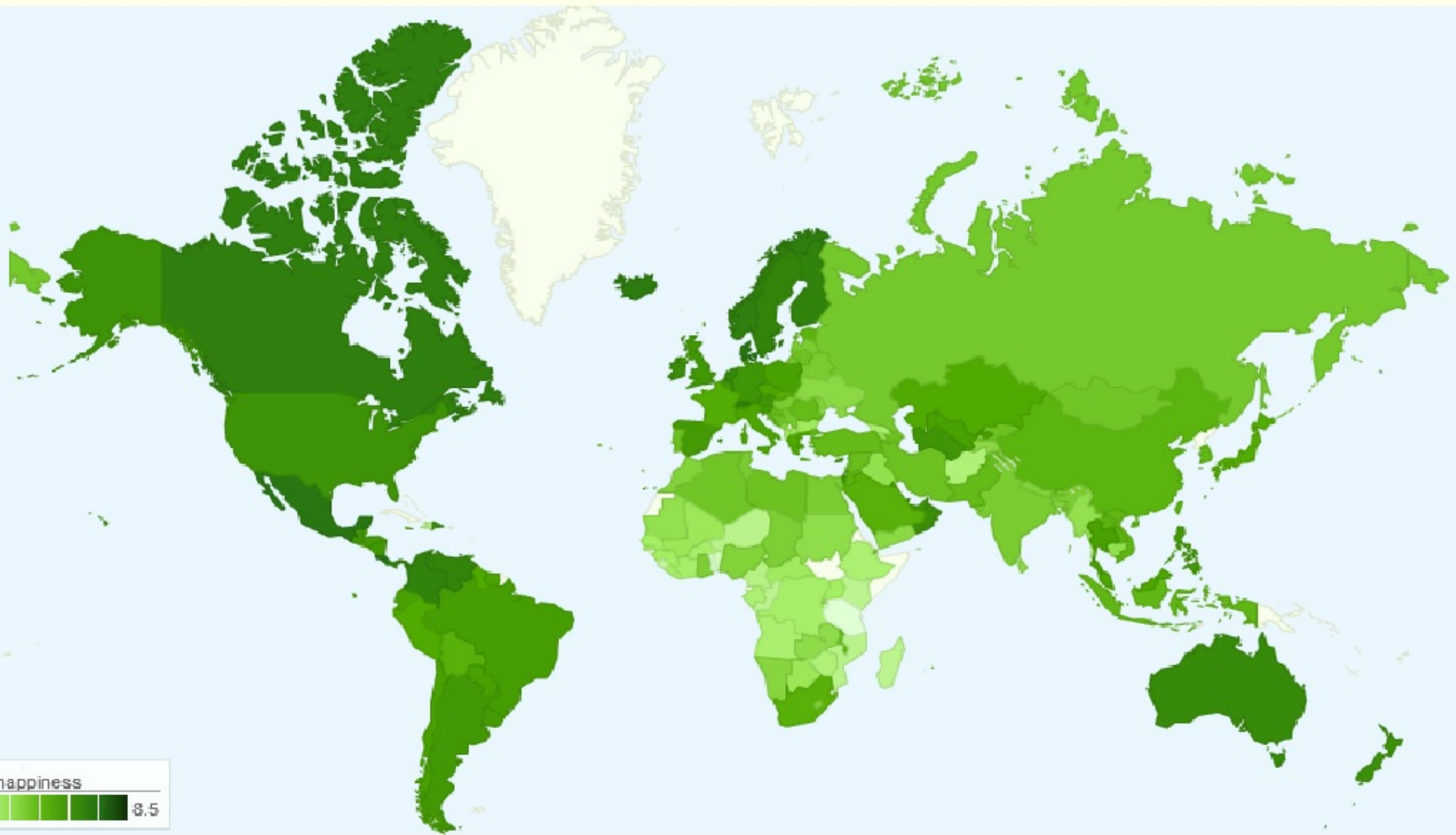

Verschillen in geluk

Gemiddeld geluk in landen op schaal 0-10

- Denemarken 8,4
- **Nederland 7,6**
- Duitsland 7,2
- Frankrijk 6,4
- Japan 6,4
- Rusland 5,4
- Zimbabwe 4,1
- Tanzania 2,5

AVERAGE HAPPINESS IN 159 NATIONS 2005-2014
How much people enjoy their life-as-a-whole on scale 0 to 10

Relatie Geld - Geluk

Relatie Geld - Geluk

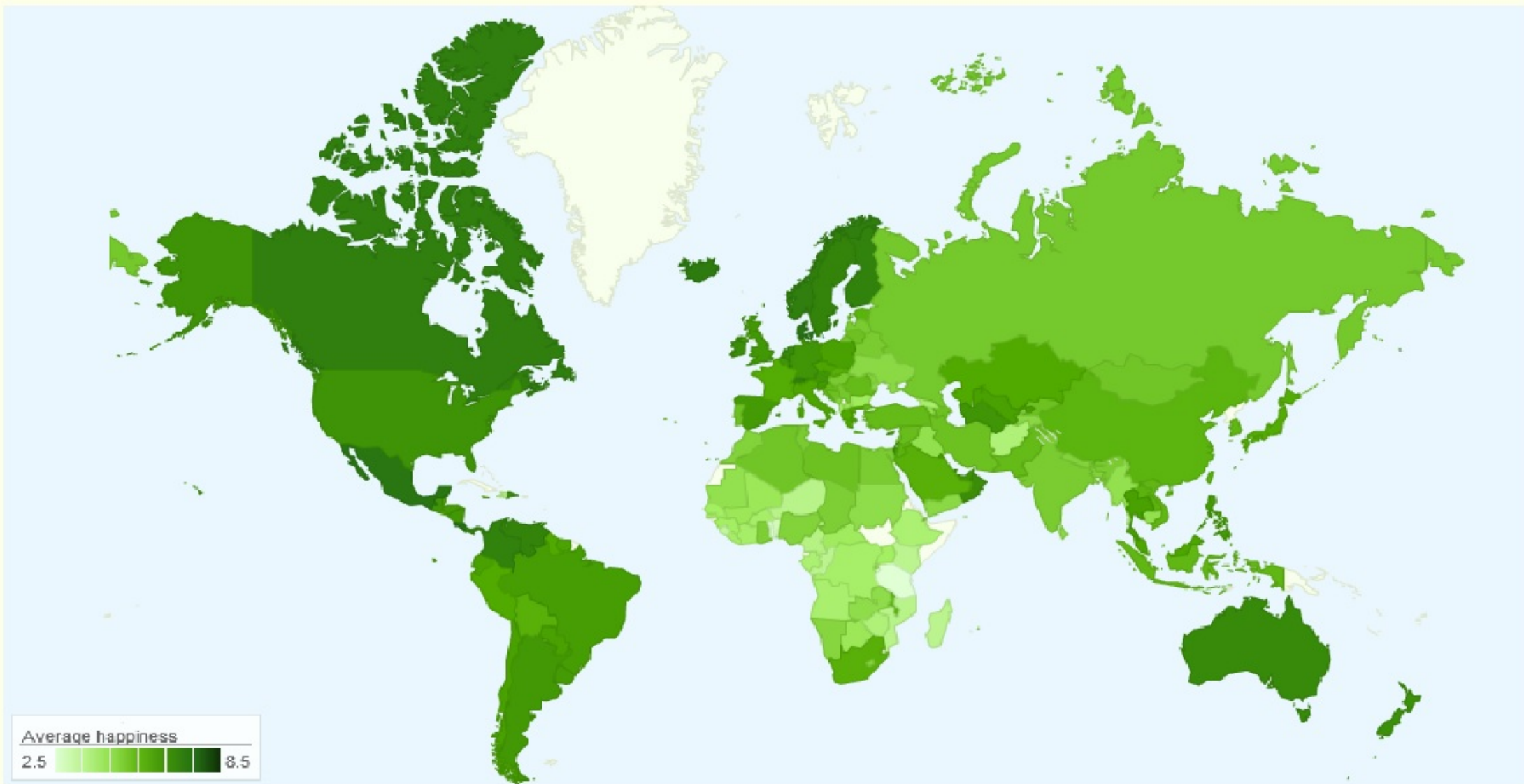
Vragen	Niveaus
Is er een statistisch verband?	Macro: landen
Vorm van het verband	Micro: individuen
Oorzakelijkheid	

Relatie Geld – Geluk: Macro

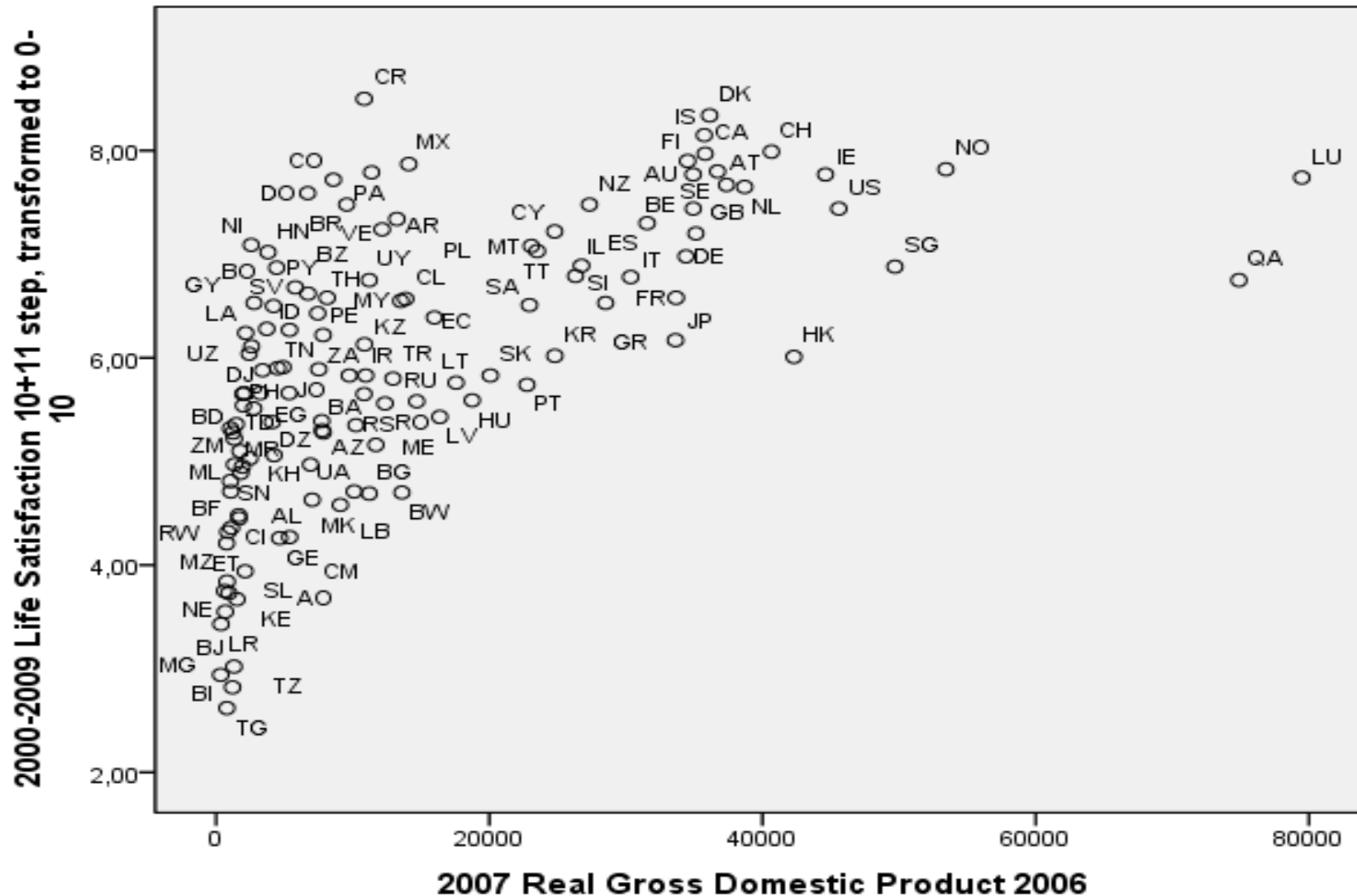
Relatie Geld – Geluk: Macro

- Verband: Inwoners rijke landen gelukkiger
- Vorm: Afnemende meeropbrengst
- Oorzakelijkheid: Welvaartsgroei \leftrightarrow geluk
- Variaties: Negatief bij snelle groei

AVERAGE HAPPINESS IN 159 NATIONS 2005-2014
How much people enjoy their life-as-a-whole on scale 0 to 10

Welvaart en geluk in landen

Relatie Geld – Geluk: Macro

Oorzakelijkheid: Welvaartsgroei → geluk

Maakt economische groei gelukkiger?

- Easterlin: **nee**
- Veenhoven: **ja**

Relatie Geld – Geluk: Macro

Oorzakelijkheid: Welvaartsgroei → geluk

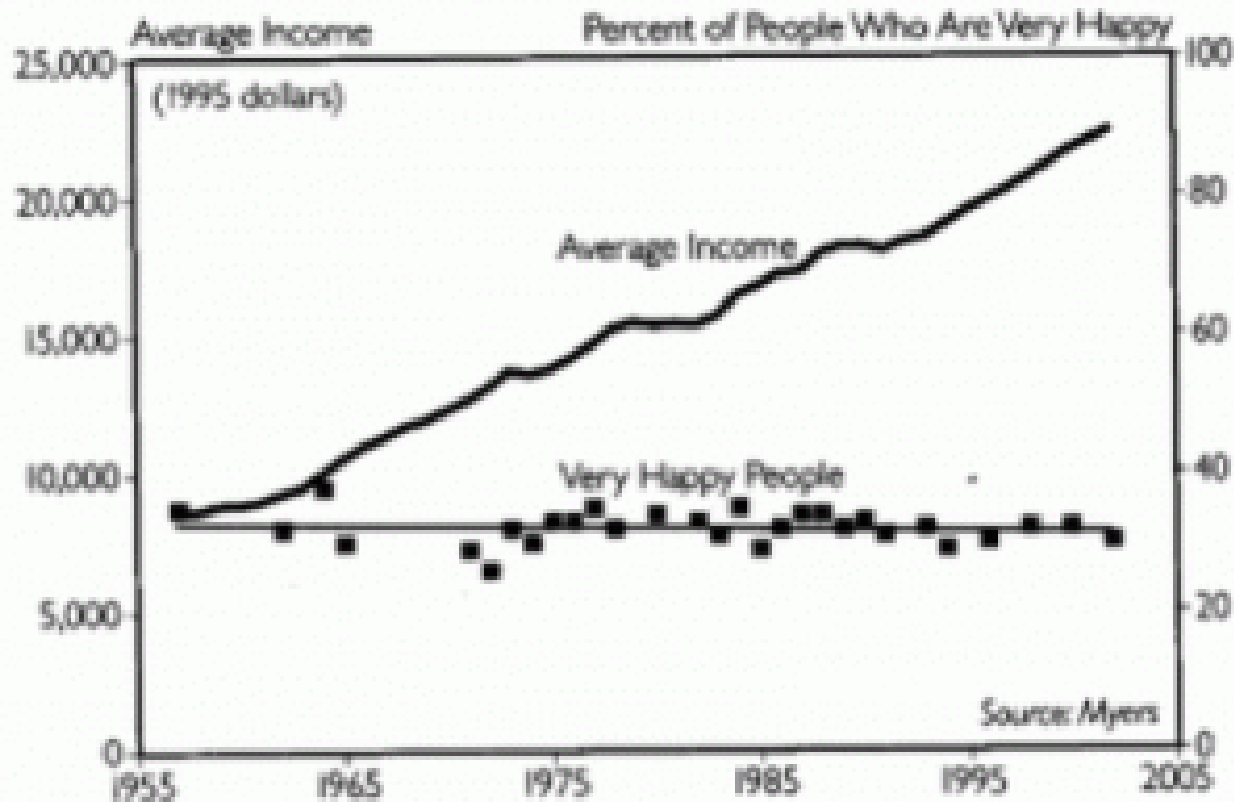
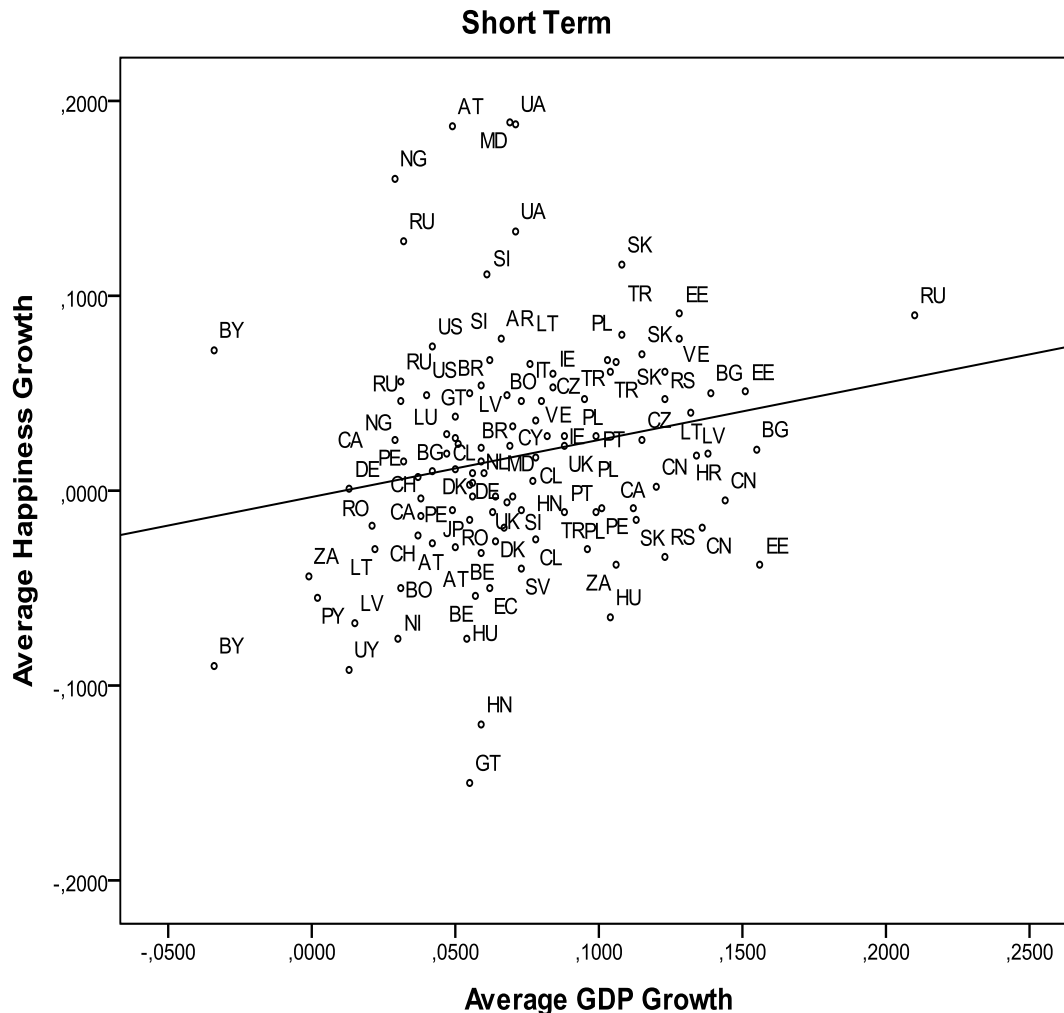

Figure 8-1. Average Income and Happiness in the United States, 1957-2002

Easterlin Paradox
geval USA

Relatie Geld – Geluk: Macro

Oorzakelijkheid: Welvaartsgroei → geluk

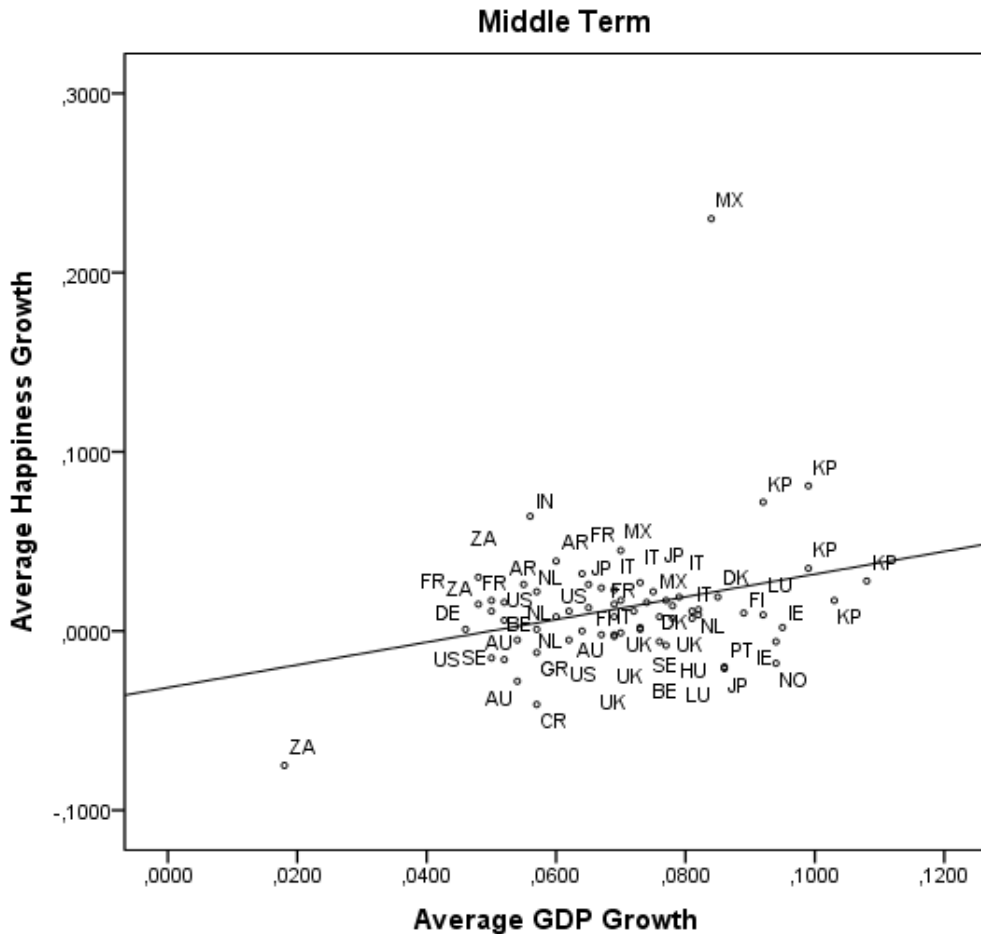

Data EHERO

114 series 10-20 jaar

Relatie Geld – Geluk: Macro

Oorzakelijkheid: Welvaartsgroei → geluk

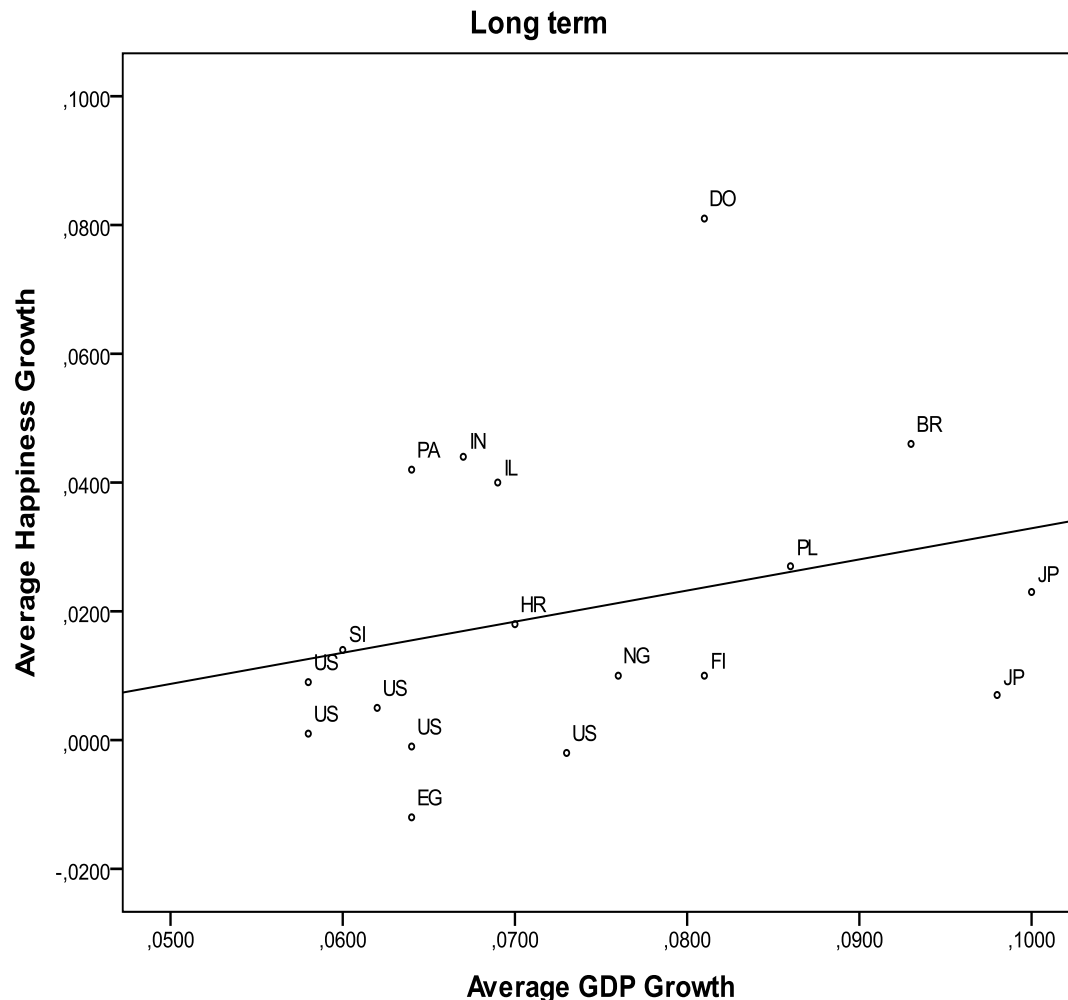

Data EHERO

67 series 21-40 jaar

Relatie Geld – Geluk: Macro

Oorzakelijkheid: Welvaartsgroei → geluk

Data EHERO

18 series >40 jaar

Relatie Geld – Geluk: Macro

Oorzakelijkheid: Welvaartsgroei ← geluk

Bevordert geluk economische groei?

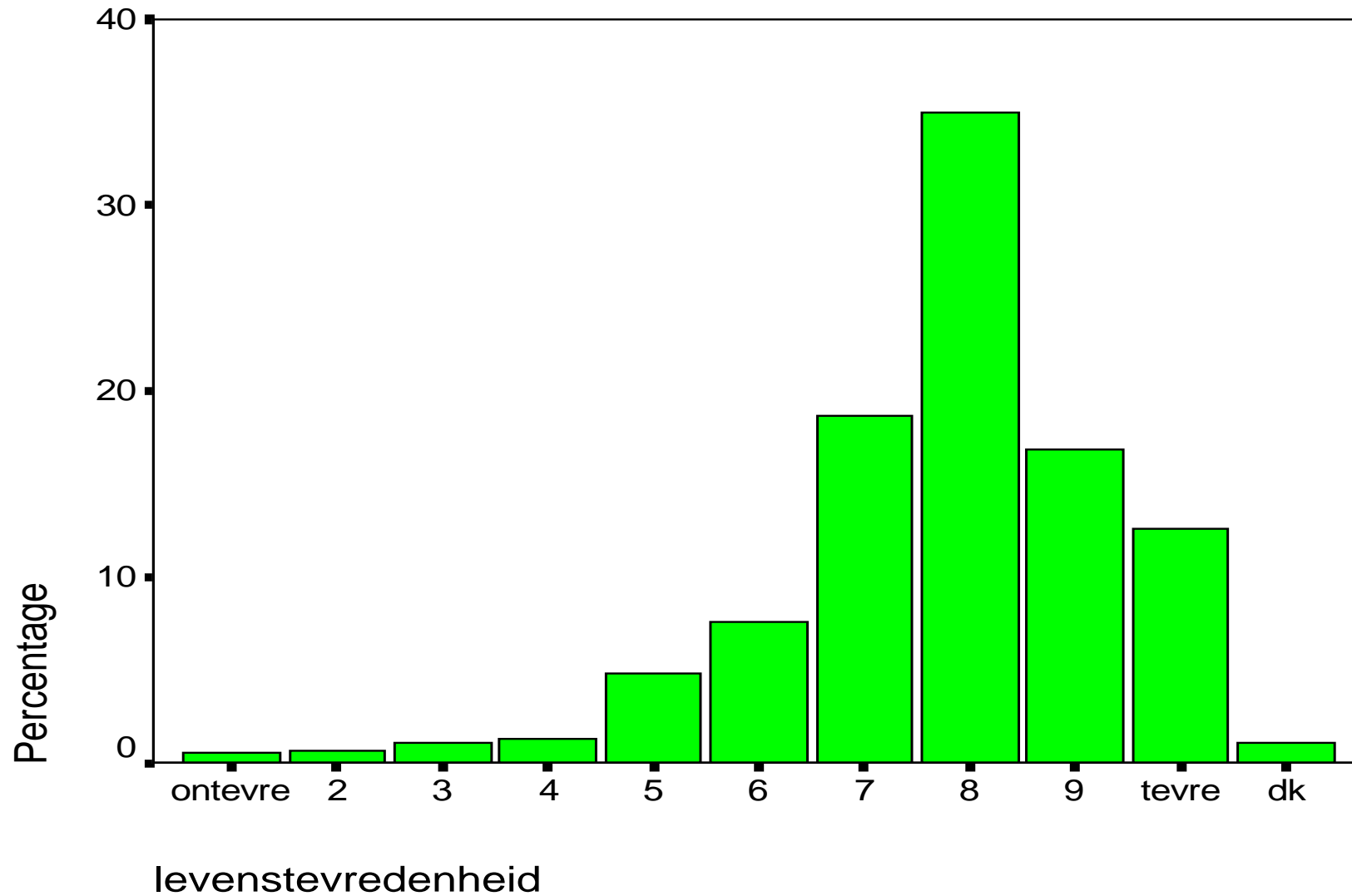
- Waarschijnlijk wel, o.a. via
 - Groter activiteit, creativiteit
 - Minder conflict
- Effect nog niet gekwantificeerd

Relatie Geld – Geluk: **Micro**

Relatie Geld – Geluk: Micro

Zijn rijke mensen gelukkiger?

Geluk in Nederland

Relatie Geld – Geluk: Micro

Zijn rijke mensen gelukkiger?

Relatie Geld – Geluk: Micro

Zijn rijke mensen gelukkiger?

- Ja
- Verklaarde variantie in geluk door..
 - Inkomen $\pm 4\%$
 - Bezit $\pm 4\%$
- Vorm: verminderende meeropbrengst

Relatie Geld – Geluk: Micro

Waarom zijn rijke mensen gelukkiger?

- Andere factoren, gehuwd, gezond,.....
- Effecten van geluk op rijkdom
- Effecten van rijkdom zelf
 - koopkracht
 - sociale vergelijking

Relatie Geld – Geluk: Micro

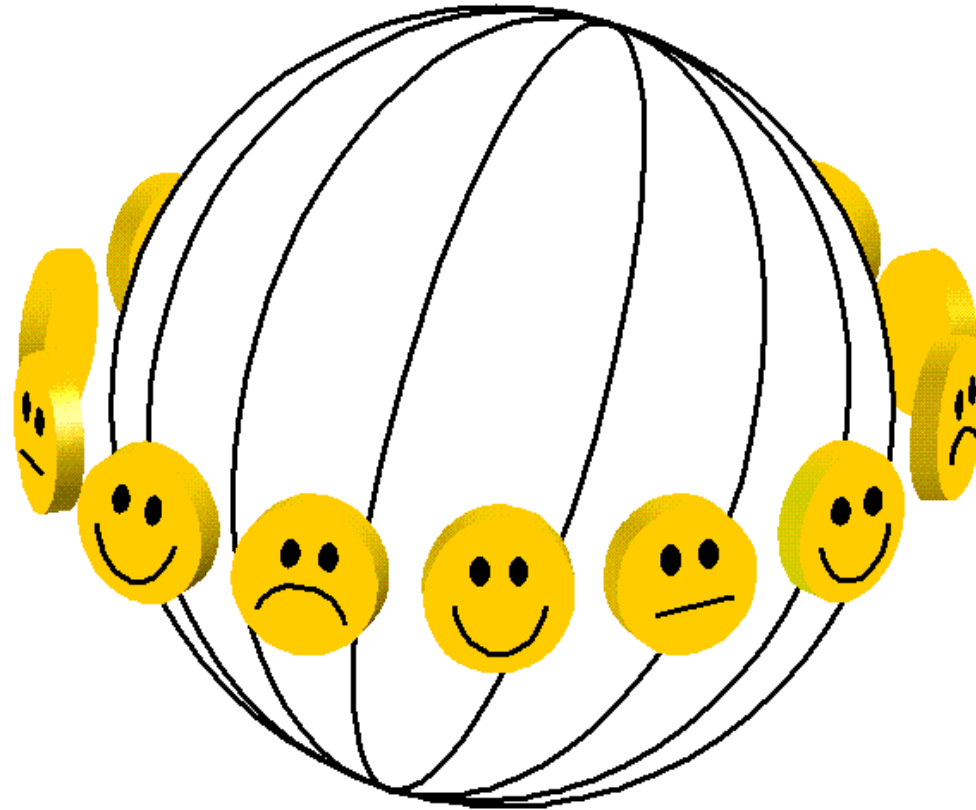
Hoeveel draagt geld bij aan geluk?

- Andere factoren, gehuwd, gezond,.....
- Effecten van geluk op inkomen/bezit
- Effecten van rijkdom zelf $\pm 1\%$ van verschillen in geluk

Conclusies

- Geld maakt wel degelijk gelukkig
- Zowel op macro als micro niveau
- Effecten klein: geld is ook niet alles

World Database of Happiness

<http://worlddatabaseofhappiness.eur.nl>